

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΑΚΕ

ΠΡΟΣ: *Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών*

Θέμα: **«Κατάργηση των πληρωμών με μετρητά στις αντικαταβολές –
Σοβαρά ζητήματα οικονομικής ελευθερίας, κοινωνικού
αποκλεισμού και προστασίας προσωπικών δεδομένων»**

Σοβαρά ερωτήματα σχετικά με την προστασία της οικονομικής ελευθερίας των πολιτών και το δικαίωμα επιλογής του τρόπου πληρωμής προκαλούν οι διατάξεις των άρθρων 299 και 300 του νέου νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 299 προβλέπεται η τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010, ώστε οι συναλλαγές αγοράς αγαθών που παραδίδονται σε ιδιώτες μέσω επιχειρήσεων ταχυμεταφοράς και εξοφλούνται κατά την παράδοση να πραγματοποιούνται υποχρεωτικά με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, ανεξαρτήτως ποσού.

Παράλληλα, με το άρθρο 300 προβλέπεται η επιβολή προστίμου στις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών που αποδέχονται μετρητά, ίσου με το διπλάσιο της αξίας της συναλλαγής που εξοφλήθηκε με αυτόν τον τρόπο.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση σημαίνει ότι ένας πολίτης δεν θα μπορεί να εξοφλήσει με μετρητά κατά την παραλαβή ακόμη και μια παραγγελία ελάχιστης αξίας, παρά το γεγονός ότι τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ αποτελούν νόμιμο χρήμα.

Η προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής δεν μπορούν να αποτελούν απεριόριστη δικαιολογητική βάση για την κατάργηση εναλλακτικών νόμιμων τρόπων πληρωμής.

Ιδιαίτερα προβληματική είναι η επίπτωση που ενδέχεται να έχει η συγκεκριμένη ρύθμιση σε ηλικιωμένους, πολίτες χωρίς τραπεζικό λογαριασμό ή κάρτα, άτομα με περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες και κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών.

Επιπλέον, η υποχρεωτική διαμεσολάβηση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και παρόχων υπηρεσιών πληρωμών ακόμη και για συναλλαγές ελάχιστης αξίας εγείρει ζητήματα αναλογικότητας, προστασίας της ιδιωτικής οικονομικής ζωής και ενδεχόμενης επιβάρυνσης των συναλλασσομένων με πρόσθετες χρεώσεις.

Η επιλογή πληρωμής με μετρητά δεν συνιστά από μόνη της ένδειξη παραβατικότητας ούτε πρέπει να αντιμετωπίζεται ως συμπεριφορά που χρήζει περιορισμού χωρίς ειδική και επαρκή αιτιολόγηση.

Παράλληλα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναγνωρίζεται η σημασία της διατήρησης της πρόσβασης και της αποδοχής των μετρητών, με την επιφύλαξη των νόμιμων εξαιρέσεων. Συνεπώς, κάθε εθνικός περιορισμός οφείλει να εξετάζεται υπό το πρίσμα της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια συγκεκριμένη αναγκαιότητα επιβάλλει την απαγόρευση πληρωμής με μετρητά στις αντικαταβολές μέσω εταιρειών ταχυμεταφορών, ανεξαρτήτως ποσού; Ποια στοιχεία τεκμηριώνουν ότι το συγκεκριμένο μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής;

2. Πώς διασφαλίζεται ότι η ρύθμιση δεν θα αποκλείσει από τις συναλλαγές ηλικιωμένους, πολίτες χωρίς πρόσβαση σε τραπεζικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες και κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών; Ποιες ακριβώς εξαιρέσεις προτίθεται να θεσπίσει η Κυβέρνηση;
3. Έχει εξεταστεί η συμβατότητα της προτεινόμενης απαγόρευσης με το ενωσιακό πλαίσιο για τα μετρητά ως νόμιμο χρήμα και με τις αρχές της αναλογικότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων; Έχει ζητηθεί σχετική γνώμη από την Τράπεζα της Ελλάδος ή την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα;
4. Προτίθεται η Κυβέρνηση να επεκτείνει την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής και σε άλλες κατηγορίες συναλλαγών μικρής αξίας; Εάν όχι, δεσμεύεται ότι θα διατηρηθεί η δυνατότητα χρήσης μετρητών στις λοιπές συναλλαγές εντός των νόμιμων ορίων;
5. Προτίθεται το Υπουργείο να αποσύρει ή να τροποποιήσει τα άρθρα 299 και 300, ώστε να διατηρηθεί η δυνατότητα πληρωμής με μετρητά στις αντικαταβολές, τουλάχιστον για συναλλαγές μικρής αξίας, χωρίς να θίγονται οι μηχανισμοί φορολογικού ελέγχου;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλείται ο κ. Υπουργός να καταθέσει στη Βουλή:

1. Κάθε υφιστάμενη μελέτη, έκθεση ή υπηρεσιακή εισήγηση που τεκμηριώνει την αναγκαιότητα και την αναμενόμενη αποτελεσματικότητα της απαγόρευσης πληρωμών με μετρητά στις αντικαταβολές.
2. Τυχόν εκθέσεις αξιολόγησης των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της ρύθμισης, ιδίως για ηλικιωμένους, οικονομικά ευάλωτους πολίτες, μικρές επιχειρήσεις και κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών.
3. Τυχόν γνωμοδοτήσεις, αλληλογραφία ή υπηρεσιακές αξιολογήσεις σχετικά με τη συμβατότητα των άρθρων 299 και 300 με το ενωσιακό δίκαιο, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την αρχή της αναλογικότητας.
4. Κάθε διαθέσιμο σχέδιο ή εισήγηση για την προβλεπόμενη υπουργική απόφαση περί εξαιρέσεων από την υποχρεωτική ηλεκτρονική εξόφληση.

Ο ερωτών Βουλευτής

Γεώργιος Μανούσος
B2 Δυτικού Τομέα Αθηνών